

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 9Co/231/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5112221720
Dátum vydania rozhodnutia: 20. 06. 2013
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ladislav Mejstřík
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2013:5112221720.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Ladislava Mejstříka a členov senátu JUDr. Jána Burika a JUDr. Jany Kotrčovej v právnej veci navrhovateľa: Profidebt Slovakia, s.r.o., so sídlom Mliekarenská 10, Bratislava, IČO 35 925 922, právne zastúpený spoločnosťou Guniš & partners, s.r.o., so sídlom Klincová 37/B, Bratislava, IČO: 36 862 657, proti odporcovi: O. I., nar. XX.XX.XXXX, bytom I. XXX/XX, Y., v konaní o zaplatenie 497,38 Eur s príslušenstvom, na odvolanie navrhovateľa proti rozsudku Okresného súdu Žilina, č. k. 17C/132/2012-58 zo dňa 4. marca 2013, takto

rozhodol:

Rozsudok okresného súdu vo výroku (I.), ktorým uložil odporcovi povinnosť zaplatiť navrhovateľovi 98,14 Eur s príslušenstvom, odvolaním nenapadnutý, ostáva nedotknutý.

V ostatných výrokoch rozsudok p o t v r d z u j e.

Odporcovi sa náhrada trov odvolacieho konania nepriznáva.

o d ô v o d n e n i e :

Okresný súd Žilina v napadnutom rozsudkom uložil odporcovi zaplatiť navrhovateľovi sumu 98,14 Eur spolu s úrokom z omeškania 8,5 % ročne zo sumy 76,23 Eur od 18.12.2007 do zaplatenia, 8,5 % ročne zo sumy 19,92 eur od 18.3.2008 do zaplatenia, 8,5 % ročne zo sumy 1,99 Eur od 13.5.2008 do zaplatenia, a to všetko do troch dní od právoplatnosti tohto rozsudku. Vo zvyšnej časti súd návrh navrhovateľa zamietol. Odporcovi náhradu trov konania nepriznal a určil neprijateľnosť zmluvnej podmienky týkajúcej sa zmluvnej pokuty.

Súd prvého stupňa vyhodnotil vzťah medzi navrhovateľom a odporcom ako vzťah spotrebiteľský. Uviedol, že nepodrobil súdnej kontrole cenu služieb, nakoľko táto bola jasne a zrozumiteľne dohodnutá a nemal dôvod o správnosti výpočtu pochybovať. Preto návrhu v časti zaplatenia ceny za dodané služby spolu s úrokmi z omeškania vyhovel. V časti zaplatenia zmluvnej pokuty návrh zamietol, nakoľko nemal preukázané, že by odporca v zmluvnom vzťahu nezotrval po dobu viazanosti a takisto nebol preukázaný ani spôsob ukončenia zmluvy. V nadväznosti na ochranu spotrebiteľa určil, že zmluvná podmienka v Dodatku k Zmluve o pripojení zo dňa 27.10.2007 pod bodom 2.3. v časti " Zájemca, resp. účastník a poskytovateľ sa dohodli, že ak zájemca, resp. účastník poruší niektorú z povinností podľa tohto dodatku, zájemca, resp. účastník sa zaväzuje uhradiť zmluvnú pokutu vo výške 12.027,73 Sk (339,24 Eur)" je ako neprijateľná neplatná. Podľa procesného výsledku sporu v konaní bol úspešný odporca, ale náhradu trov konania si neuplatnil.

Proti tomuto rozsudku vo výroku o určení neplatnosti zmluvnej podmienky a zamietnutia zvyšku nároku podal v zákonnej lehote opravný prostriedok navrhovateľ. Žiadal napadnutý rozsudok zmeniť a jeho

návrhu vyhovieť. Podľa jeho názoru konajúci súd postupoval v rozpore s podstatou spotrebiteľského práva, nesprávne vyložil a aplikoval označené zákonné ustanovenia. Zdôraznil, že ochrana spotrebiteľa smeruje k vytvoreniu rovnováhy, nie preferencii postavenia zmluvnej strany len preto, že ide o spotrebiteľa. Postavenie spotrebiteľa nemení nič na povinnosti dodržiavať uzavreté zmluvy. Zmyslom zmluvnej pokuty bolo v prvom rade predísť porušovaniu zmluvy. Neexistuje ani vecne odôvodniteľný dôvod oslobodiť spotrebiteľa od povinností, ktoré mu ukladá zmluva s rovnocenným partnerom, ak sa k splneniu týchto povinností zaviazal dobrovoľne a s vedomím ich rozsahu. V tomto smere sa súd správaním odporcu nezaoberal, a v odôvodnení rozsudku bez relevantného posúdenia veci sa zaoberal len neprimeranosťou výšky zmluvnej pokuty. Navrhovateľ si uplatnil nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

Krajský súd, ako súd odvolací (§ 10 ods. 1 O.s.p), preskúmal rozsudok okresného súdu v rozsahu vyplývajúcom z ustanovenia § 212 ods. 1 O.s.p. a bez nariadenia pojednávania podľa § 214 ods. 2 O.s.p. v spojení s § 156 ods. 3 O.s.p. tento rozsudok v napadnutých výrokoch podľa § 219 ods. 1 O.s.p. ako vecne správny potvrdil. Vo zvyšnej časti ostal rozsudok okresného súdu nedotknutý.

Podľa ust. § 219 ods. 1 O. s. p. odvolací súd rozhodnutie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne. Podľa ods. 2 toho istého ustanovenia, ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody. Odvolací súd, pokiaľ ide o odvolaním napadnuté výroky rozsudku okresného súdu, sa v celom rozsahu stotožňuje s dôvodmi uvedeného rozhodnutia. Okresný súd pri rozhodovaní vychádzal z dostatočne zisteného skutkového stavu veci, vec správne právne posúdil a jeho rozhodnutie je aj dostatočne odôvodnené.

Na doplnenie považoval krajský súd vyjadriť sa k argumentom vyjadreným v podanom odvolaní.

Podľa § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka, spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len „neprijateľné podmienka“). To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané.

Podľa § 53 ods. 4 písm. k/ Občianskeho zákonníka, za neprijateľné podmienky v spotrebiteľskej zmluve sa považujú ustanovenia, ktoré požadujú od spotrebiteľa, ktorý nesplnil svoj záväzok, aby zaplatil neprimerane vysokú sumu ako sankciu spojenú s nespĺnením jeho záväzku.

Podľa § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka, neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

Citované ustanovenia Občianskeho zákonníka vychádzajú z toho, že spotrebiteľ v dobrej viere uzatvára zmluvu s dodávateľom, od ktorého očakáva, že vzhľadom na jeho podnikanie a ponúkaný tovar a služby koná profesionálne, so znalosťou ponúkaného tovaru a služieb, čo zodpovedá poctivému prístupu v podnikaní. Pokiaľ dodávateľ požaduje od spotrebiteľa sankciu za porušenie jeho zmluvných povinností a táto je v nepomere k jeho plneniu, je neplatná.

Ustanovenie § 53 Občianskeho zákonníka určuje ako neplatné iba tie podmienky, ktoré zákon označuje za neprijateľné. Ide o podmienky, ktoré sú nečestné, neslušné, hrubo poškodzujúce spotrebiteľa, a preto ich použitie zákon sankcionuje absolútnou neplatnosťou (§ 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka). Vyjadruje snahu, aby dodávateľ v spotrebiteľských zmluvách pristupoval k tvorbe podmienok v súlade s dobrými mravmi. Je potrebné dodať, že spotrebiteľ z povahy veci v súčasných podmienkach štandardizácie produktov bežnej spotreby, ako aj zmluvných podmienok má iba fiktívnu možnosť ovplyvniť podstatu zmluvných podmienok, ktoré sú mu zo strany dodávateľa predložené, pričom často vzhľadom na ich

rozsiahosť a použitú právnu terminológiu nemá možnosť, či už ich vôbec prečítať, alebo pochopiť ich obsah. Ide teda o zákonný zákaz používania neprijateľných podmienok vo formulárových zmluvách uzatváraných na základe listiny pripravenej vopred dodávateľom, ktorú používa v dvoch alebo viacerých prípadoch, pričom spotrebiteľ spravidla obsah zmluvy nemení.

V danom štádiu konania je jeho predmetom zaplatenie zmluvnej pokuty vyplývajúcej z Dodatku k Zmluve o pripojení, ktorá je nepochybne spotrebiteľskou zmluvou a vzťahujú sa na ňu ustanovenia § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka. Z ustanovenia § 544 Občianskeho zákonníka vyplýva, že účastníci si môžu pre prípad porušenia zmluvnej povinnosti dojednať zmluvnú pokutu, ktorú je povinný zaplatiť účastník v dôsledku porušenia povinností plynúcich zo zmluvy. Zmluvná pokuta je zabezpečovacím prostriedkom a vyjadruje peňažnú sumu, ktorú je dlžník povinný zaplatiť veriteľovi, ak poruší svoju zmluvnú povinnosť. Podstatnou náležitosťou dohody o zmluvnej pokute je určenie jej výšky alebo spôsobu jej určenia. Výška zmluvnej pokuty nie je zákonom limitovaná, nemôže však byť v rozpore so zásadou zakotvenou v § 3 Občianskeho zákonníka, a teda nemôže byť v rozpore s dobrými mravmi.

Podľa znenia čl. II bodu 2.3 Dodatku k Zmluve o pripojení uzatvoreného medzi právnym predchodcom navrhovateľa a odporcom v prípade porušenia zmluvných povinností zo strany Účastníka je Účastník povinný uhradiť zmluvnú pokutu vo výške 12027,73 Sk.

Žiada sa uviesť, že dojednanie o zmluvnej pokute zaväzovalo odporcu k jej zaplateniu v prípade porušenia zmluvy počas celej doby viazanosti, teda 24 mesiacov a to aj v prípade, ak si účastník zmluvy plnil svoju povinnosť odoberať služby poskytované navrhovateľom, riadne platil ich úhradu až do doby krátko pred uplynutím doby viazanosti, pričom v prípade nezaplatenia poslednej úhrady mal povinnosť zaplatiť zmluvnú pokutu stále v plnej výške. V tomto smere navrhovateľ nerozlišoval medzi prípadmi, kedy spotrebiteľ ukončí zmluvu jeden mesiac pred uplynutím doby viazanosti, alebo keď sa tak stane na začiatku doby viazanosti. V oboch týchto prípadoch je spotrebiteľ viazaný rovnakou výškou zmluvnej pokuty, čo je potrebné považovať za neprijateľné. Krajský súd mal za to, že dohoda o zmluvnej pokute nijako nezohľadňovala intenzitu porušenia povinnosti a bez ohľadu na konkrétne opomenutie plnenia povinností zo strany spotrebiteľa, tohto sankcionovala neprimerane vysokou pokutou.

Podobne správnym spôsobom postupoval súd prvého stupňa, ak vyslovil neprijateľnosť zmluvných podmienok uvádzaných v Dodatku k Zmluve o pripojení, keď v tomto smere postupoval v súlade s ustanovením § 153 ods. 3 a 4 O.s.p. V súlade s týmto zákonným ustanovením môže súd v rozsudku, ktorý sa týka sporu zo spotrebiteľskej zmluvy aj bez návrhu vysloviť, že určitá podmienka používaná v spotrebiteľských zmluvách je neprijateľná. Odvolací súd poukazuje aj na to, že slovné spojenie uvádzané v Dodatku k Zmluve o pripojení pod bodom 2.3 reflektuje neurčitý okruh rôznych porušení alebo vzťahov. Dojednanie zmluvnej pokuty za porušenie povinností, ktoré dodávateľ označí indikatívne, je neakceptovateľné a predstavuje neprijateľnú zmluvnú podmienku. Je nutné zdôrazniť, že zmluvná pokuta za nezaplatenie splatnej ceny služby, ktorá je vo výške 12027,73 Sk a ktorá nezahrňuje intenzitu porušenia povinnosti je neprijateľnou dohodou. Nie je pritom právne významné, či aj dôjde reálne k porušeniu povinnosti zo strany spotrebiteľa, s ktorou je spájaná neprijateľná zmluvná pokuta, ale dôležité je, či objektívne zmluvná podmienka vyvoláva značný nepomer v právach a povinnostiach zúčastnených strán.

So zreteľom na uvedené dôvody odvolací súd vyhodnotil rozsudok okresného súdu v napadnutých výrokoch ako vecne správny, a preto ho postupom podľa § 219 ods. 1 O.s.p. potvrdil.

O trovách odvolacieho konania bolo rozhodnuté podľa § 142 ods. 1 O.s.p. v spojení s § 224 ods. 1 O.s.p. V odvolacom konaní bol úspešný odporca, ktorý si však náhradu trov odvolacieho konania postupom podľa § 151 ods. 1 O.s.p. neuplatnil, resp. mu ani žiadne trovy nevznikli, preto rozhodol krajský súd tak, ako je uvedené vo výroku tohto rozsudku.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.